

Book Review

“Foundations of Mixed Methods Research: Integrating Quantitative and Qualitative Approaches in the Social and Behavioral Sciences”*

Usa Srijindarat**

Received: January 1, 2012 Accepted: February 28, 2012

Abstract

The book *Foundations of Mixed Methods Research: Integrating Quantitative and Qualitative Approaches in the Social and Behavioral Sciences* by Charles Teddlie and Abbas Tashakkori is reviewed. This textbook includes two sections and an epilogue. The two sections are Mixed Methods: “The Third Methodological Movement” (Chapters 1-5) and “Methods and Strategies of Mixed Methods Research” (Chapters 6-12). The first section focuses on definitions, history, utility, and paradigm issues, whereas the second takes the reader or student through the mixed methods process, and then takes students through all aspects of working with mixed methods from research design and data collection through analysis and conclusions. An overview of the book, together with a summary, key terms and brief analysis of each chapter, is provided. Review (s) of: *Foundations of Mixed Methods Research: Integrating Quantitative and Qualitative Approaches in the Social and Behavioral Sciences*, by Charles Teddlie and Abbas Tashakkori, Sage, Los Angeles, 2009, 387 pages, ISBN: 978-0-7619-3012-9.

Keywords: mixed methods research, social sciences, behavioral sciences

* Written by by Teddlie and Abbas Tashakkori, Los Angles: Sage, 2009, 387 pp., ISBN: 978-0-7619-3012-9.

** Behavioral Science Research Institute, Srinakharinwirot University, Thailand usa@swu.ac.th

บทวิจารณ์หนังสือ เรื่อง “Foundations of Mixed Methods Research: Integrating Quantitative and Qualitative Approaches in the Social and Behavioral Sciences”*

อุษา ศรีจินดารัตน์ **

บทคัดย่อ

วิจารณ์หนังสือชื่อ ‘Foundations of Mixed Methods Research: Integrating Quantitative and Qualitative Approaches in the Social and Behavioral Sciences’ เขียนโดย Charles Teddlie และ Abbas Tashakkori สำนักพิมพ์ Sage, Los Angeles, 2009, 387 pages, ISBN: 978-0-7619-3012-9. หนังสือพื้นฐานวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธีด้วยการบูรณาการเชิงปริมาณและคุณภาพเล่มนี้มีเนื้อหาสำหรับนักวิจัยและนักศึกษาใช้ประกอบการเรียนในวิชาเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัยแบ่งเป็นสองส่วนคือ ส่วนแรกในบทที่ 1 ถึง บทที่ 5 ว่าด้วยความเคลื่อนไหวในแนวคิดวิธีวิทยา การให้นิยาม ประวัติความเป็นมาของแนวคิดแบบผสมผสานวิธีเบื้องต้น ส่วนที่สองเป็นกลยุทธ์วิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธีในบทที่ 6 ถึง บทที่ 12 เป็นกระบวนการทำงานวิจัยแบบผสมผสานวิธี การตั้งคำถาม การออกแบบงานวิจัย การเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และการสรุปผลการวิจัยแบบผสมผสานวิธี ในแต่ละบทมีสรุปการวิเคราะห์และคำสำคัญ นอกจากนี้ยังมีภาคผนวกเพิ่มเติมเกี่ยวกับอนาคตและการเรียนการสอนของวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี

คำสำคัญ: การวิจัยแบบผสมผสานวิธี สังคมศาสตร์ พฤติกรรมศาสตร์

* เขียนโดย C. Teddlie and A. Tashakkori, Thousand Oaks, Los Angeles: Sage, 2009, 387 pp (paperback), ISBN 978-0-7619-3012-9.

** นักวิจัย สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทนำ

ความสนใจในหนังสือ 'Foundations of Mixed Methods Research: Integrating quantitative and qualitative approaches in the social and behavioral sciences' โดย Charles Teddie and Abbas Tashakkori (2009) สืบเนื่องจากการกล่าวถึงวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods: MM) ของนักวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ได้ปรากฏวิธีการวิจัยประเภทนี้เริ่มแรกในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 และมีแนวโน้มที่ใช้อย่างแพร่หลายในศตวรรษที่ 21 เมื่อได้มีการยอมรับถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของการใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพหรือวิธีการวิจัยเชิงปริมาณเพียงวิธีเดียวในงานวิจัยหนึ่งหรือชุดโครงการวิจัยหนึ่ง วิจัยแบบผสมวิธีจึงเกิดขึ้นในฐานะทางเลือกที่สามของวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ ในอดีตที่ใช้เพียงวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพกับการวิจัยเชิงปริมาณอย่างเดียวหนึ่ง หนังสือเล่มนี้แสดงให้เห็นความเป็นไปในการเคลื่อนไหวในวิธีการวิจัยแบบผสมวิธีทั้งสองวิธีให้ถูกมองได้ว่ามีส่วนเสริมต่องานวิจัยอื่นๆ กันมากกว่าที่จะแย้งกัน

เนื้อหา

สืบเนื่องผู้เขียนทั้งสองเคยมีผลงานเขียนหนังสือคู่มือวิจัยแบบผสมวิธีทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์เล่มแรกคือ Handbook of Mixed Methods in Social and Behavioral Research (Tashakkori & Teddie, 2003). ดังนั้นจึงมีเนื้อหาเดิม 6 เรื่องที่เคยมีในหนังสือคู่มือฯ ปรากฏในหนังสือเล่มนี้และมีเนื้อหาใหม่เพิ่มอีก 6 เรื่องที่สอดแทรกลงในบทต่างๆ ของหนังสือเล่มใหม่ โครงสร้างของหนังสือเล่มนี้มีสองส่วนแบ่งออกเป็นส่วนตัวย่อยได้ 12 บท เนื้อหาของส่วนแรก (บทที่ 1 ถึง บทที่ 5) กล่าวถึงพื้นฐานวิธีวิจัยแบบผสมวิธีเป็นการอภิปรายในประวัติศาสตร์ความเป็นมา และแนวความคิดในวิธีวิจัยแบบผสมวิธี ส่วนที่สองของหนังสือเล่มนี้ (บทที่ 6 ถึง บทที่ 12) เป็นการอภิปรายเน้นเชิงปฏิบัติการวิจัยแบบผสมวิธีได้แก่เรื่อง เทคนิคการสุ่ม กลวิธีการรวบรวมข้อมูล เครื่องมือการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ในแต่ละบท

ของส่วนที่สองแสดงให้เห็นการดำเนินการและลำดับการวิจัยแบบผสมวิธีให้เห็นหลักการวิธีการเชื่อมโยงอย่างชัดเจน ได้แก่ การอธิบายงานวิจัยที่ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมวิธีตั้งแต่การตั้งคำถามในการวิจัยที่เหมาะสมนำไปสู่ วิธีดำเนินการวิจัยแบบผสมวิธี การเก็บข้อมูล วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างเพื่อได้มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานวิจัยแบบผสมวิธี จนกระทั่งการอภิปรายผลการวิจัยในข้อค้นพบในงานวิจัยดังกล่าว

ในภาคผนวกหลังบทสุดท้ายของหนังสือเล่มนี้ให้แนวทางและข้อคิดเห็นที่มีการแย้งคิดประเด็นงานวิจัยแบบผสมวิธีในปัจจุบัน ข้อผิดพลาดที่ควรหลีกเลี่ยงและการเตรียมต้นฉบับสำหรับการตีพิมพ์ผลงานการวิจัยแบบผสมวิธีลงในวารสาร โดยอภิปรายในเกร็ดความรู้และข้อเสนอแนะ ซึ่งหาได้ยากในหนังสือวิธีวิทยาการวิจัย (Teddie & Tashakkori, 2009).

บทสรุป: ประโยชน์และการนำไปใช้

ในหนังสือเล่มนี้การอภิปรายที่ให้ประโยชน์อย่างมากคือ นับตั้งแต่ส่วนแรกที่แสดงให้เห็นแนวความคิดที่แตกต่างกันทางสังคมศาสตร์ทั้งห้าแนวคิดคือ แนวคิดปฏิฐานนิยม (Positivism) แนวคิดหลังปฏิฐานนิยม (Post-Positivism) แนวคิดการสร้างเชิงสังคม (Social Constructivism) ปฏิบัตินิยม (Pragmatism) และการปรับเปลี่ยนมโนทัศน์ (Transformative Perspective) กระบวนทัศน์ของวิจัยแบบผสมวิธีนี้ ผู้เขียนให้ความสนใจอธิบายเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของญาณวิทยา (Epistemology) และภววิทยา (Ontology) ตามแนวคิดทั้งห้าแนวคิดดังกล่าวในกรอบของวิธีวิทยาการวิจัย (Teddie & Tashakkori, 2009) แต่การอธิบายและแผนภูมิประกอบอาจทำให้ผู้อ่านสับสนได้บ้างเล็กน้อย (Abbato, 2009) ในขณะเดียวกันส่วนที่สองของหนังสือยังให้ความสำคัญกับการปฏิบัติการวิจัยด้วยวิธีการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ นับเป็นจุดแข็งอันหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ ด้วยการที่ผู้เขียนได้นำเสนอตัวอย่างโครงการวิจัยที่ใช้วิธีวิจัยแบบผสมวิธีสอดแทรกอยู่ในเนื้อหาของหนังสือแต่ละบท แสดงให้เห็นวิธีวิจัยแบบ

ผสมผสานวิธีแบบข้ามสาขาวิชา (Cross-Disciplinary) (Kleanthous, 2009) ส่วนอื่นที่เป็นประโยชน์ของหนังสือเล่มนี้ คือผู้เขียนได้พยายามสอดแทรกการอธิบายคำศัพท์ที่สำคัญสำหรับวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธีทั้งในการสร้างคำขึ้นใหม่ และให้ความชัดเจนของคำศัพท์ร่วมกันที่ใช้ทั้งในการวิจัยเชิงคุณภาพและวิจัยเชิงปริมาณภายในส่วนเนื้อหาของแต่ละบทที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์นั้นๆ และในส่วนของคำศัพท์ (Glossary) ทำย่อเล่นตัวอย่างเช่น ได้สรุปความแตกต่างที่สำคัญระหว่างวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ กับวิธีวิจัยเชิงคุณภาพในบทที่ (Teddie & Tashakkori, 2009) ซึ่งผู้เขียนเห็นถึงความจำเป็นที่นักพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ควรมีความรู้ความเข้าใจในความหมายของคำศัพท์พื้นฐานของการวิจัยทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ (Teddie & Tashakkori, 2009) ตัวอย่างเช่น Credibility และ Internal Validity ที่สรุปรวมไว้ในตาราง 12.2 (Teddie

& Tashakkori, 2009) พร้อมกล่าวถึงจุดอ่อนและจุดแข็งของแต่ละวิธีวิจัย

นอกจากนี้ หนังสือเล่มนี้ยังมีคุณค่าน่าสนใจอย่างยิ่งสมควรใช้เป็นเอกสารประกอบการเรียนในระดับบัณฑิตศึกษา เนื่องจากในการเรียนรู้ของแต่ละบทมีการสรุปเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่ชัดเจน มีคำถามให้ทบทวนบทเรียน และแบบฝึกหัดที่สร้างความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้นในตอนท้ายของแต่ละบท สำหรับวิธีการออกแบบวิจัยแบบผสมผสานวิธีในหนังสือเล่มนี้มีให้เลือก 4 วิธี รวมถึงมีการตั้งคำถามเกี่ยวกับรูปแบบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธีในอนาคตอีกด้วย หนังสือเล่มนี้ได้สอดแทรกการวิพากษ์วิจารณ์หลากหลายประเด็น และข้อควรคำนึงที่เป็นประโยชน์กว่าในการใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธีไว้เป็นทางเลือกดำเนินการวิจัยที่หลีกเลี่ยงวิธีการวิจัยเชิงปริมาณหรือการวิจัยเชิงคุณภาพอย่างสุดขีดเพียงด้านใดด้านหนึ่ง

เอกสารอ้างอิง

- Abbato, S. (2009). Foundation of Mixed Methods Research: Integrating Quantitative and Qualitative Approaches in the Social and Behavioral Sciences: Book Review (online). *Evaluation Journal of Australasia*, 9(2) 60-63
- Kleanthous, I. (2009). Foundation of Mixed Methods Research: Integrating Quantitative and Qualitative Approaches in the Social and Behavioral Sciences: Book Review, *International Journal of Research & Method in Education*, 32(2), 231-232.
- Tashakkaori, A. & Teddlie, C. (2003). *Handbook of Mixed Methods in Social and Behavioral Science*. Thousand Oaks, CA: Sage
- Teddlie, C. & Tashakkaori, A. (2009). *Foundations of Mixed Methods Research: Integrating Quantitative and Qualitative Approaches in the Social and Behavioral Sciences*. Los Angeles, CA: Sage